

Sygn. akt III PK 61/18

POSTANOWIENIE

Dnia 31 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Wróbel

w sprawie z powództwa R. W.

przeciwko T. GMBH Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością Oddziałowi
w Polsce

o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 31
stycznia 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu
Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w L.

z dnia 12 października 2017 r., sygn. akt VIII Pa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 lutego 2016 r., sygn. akt IV P [...], Sąd Rejonowy w B. zasądził w pkt I od pozwanego T. GMBH - spółka z o.o. Oddział w Polsce na rzecz powoda R. W., tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, w okresie od 1 listopada 2010 r. do 31 sierpnia 2011 r., kwotę 22.041,08 zł brutto, z ustawowymi odsetkami od następujących kwot i terminów:

- od kwoty 4.567,19 zł od dnia 16 stycznia 2011 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 5.614,86 zł od dnia 16 kwietnia 2011 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 7.983,86 zł od dnia 16 lipca 2011 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 1.937,59 zł od dnia 16 sierpnia 2011 r. do dnia zapłaty, przy czym do dnia 31 grudnia 2015 r. obowiązywały odsetki ustawowe, a od dnia 1 stycznia 2016 r. obowiązują ustawowe odsetki za opóźnienie;

w pkt II oddalił powództwo w pozostałej części, w pkt III zniósł wzajemnie koszty procesu między stronami, a w pkt IV nakazał pobrać od pozwanego T. GMBH - spółka z o.o. Oddział w Polsce na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Rejonowego w B.) kwotę 1.103 zł tytułem opłaty od pozwu w zakresie uwzględnionego powództwa, od uiszczenia której powód był zwolniony z mocy ustawy oraz kwotę 2.249,61 zł tytułem wydatków poniesionych w sprawie. W wyroku w punkcie I, zgodnie z pkt V nadał do kwoty 2.810 zł brutto rygor natychmiastowej wykonalności (oznaczenia punktów po sprostowaniu zgodnie z pkt I wyroku Sądu Okręgowego).

Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 12 października 2017 r., sygn. akt VIII Pa [...]:

I. sprostował oczywistą omyłkę w wyroku Sądu Rejonowego w B. w ten sposób, że orzeczenie w przedmiocie kosztów procesu oznaczył punktem III, orzeczenie w przedmiocie kosztów sądowych oznaczył punktem IV, zaś orzeczenie w przedmiocie rygoru natychmiastowej wykonalności oznaczył punktem V;

II. z apelacji powoda zmienił zaskarżony wyrok w punkcie I w ten sposób, że zasądził od pozwanego T. GMBH Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Oddziału w Polsce na rzecz powoda R. W. tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w okresie od 1 listopada 2010 r. do 31 sierpnia 2011 r. kwotę 25.101,36 zł brutto z ustawowymi odsetkami od następujących kwot i terminów:

- 2.289,44 zł od dnia 16 grudnia 2010 r. do dnia zapłaty,
- 1.789,76 zł od dnia 16 stycznia 2011 r. do dnia zapłaty,
- 2.359,92 zł od dnia 16 lutego 2011 r. do dnia zapłaty,
- 2.281,12 zł od dnia 16 marca 2011 r. do dnia zapłaty,
- 2.054,08 zł od dnia 16 kwietnia 2011 r. do dnia zapłaty,
- 3.081,80 zł od dnia 16 maja 2011 r. do dnia zapłaty,
- 2.400,72 zł od dnia 16 czerwca 2011 r. do dnia zapłaty,
- 2.934,24 zł od dnia 16 lipca 2011 r. do dnia zapłaty,
- 2.664,28 zł od dnia 16 sierpnia 2011 r. do dnia zapłaty,

- 3.246 zł od dnia 16 września 2011 r. do dnia zapłaty
oraz w punkcie IV w ten sposób, że nakazał pobrać od pozwanego T. GMBH Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Oddziału w Polsce na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Rejonowego w B.) kwotę 1.255 zł tytułem opłaty od pozwu w zakresie uwzględnionego powództwa;

III. oddalił apelację powoda w pozostałym zakresie;

IV. oddalił apelację pozwanego;

V. zniósł wzajemnie koszty procesu między stronami za drugą instancję;

VI. przejął na rachunek Skarbu Państwa wydatki poniesione w postępowaniu apelacyjnym.

T. GMBH Sp. z o.o. Oddział w Polsce zaskarżył powyższy wyrok Sądu Okręgowego skargą kasacyjną w części dotyczącej pkt II, IV i V. Orzeczeniu zarzucił:

1) naruszenie przepisów postępowania, mających istotny wpływ na wynik sprawy, tj.:

a) art. 322 k.p.c. przez jego błędne zastosowanie polegające na przyjęciu, iż w stanie faktycznym ziściły się przesłanki do uznaniowego określenia odpowiedniej sumy należnej powodowi według własnej oceny Sądu, podczas gdy roszczenie jest wątpliwe nie tylko co do wysokości, lecz również co do zasady i w związku z powyższym brak jest podstawy do zastosowania przepisu,

b) art. 233 k.p.c. przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i przyjęcie, iż powód pracował u pozwanego w godzinach nadliczbowych i nie otrzymał za przepracowane godziny wynagrodzenia, podczas gdy powód za pracę w godzinach nadliczbowych otrzymał wynagrodzenie lub czas wolny,

c) art. 6 k.c. w zw. z 300 k.p. przez jego błędne zastosowanie polegające na przerzuceniu ciężaru dowodowego z powoda na pozwanego, a tym samym przyjęcie, iż pozwany nie wykazał, że powód otrzymał wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych, podczas gdy z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż w sytuacjach wyjątkowych, gdy rzeczywiście wykonywana była praca w godzinach nadliczbowych, pozwany wypłacał powodowi wynagrodzenie z tego tytułu albo powód otrzymywał wówczas czas wolny,

2) naruszenie prawa materialnego, tj.:

a) art. 94 pkt 9a k.p. przez błędną jego wykładnię polegającą na przyjęciu, iż pozwany naruszył obowiązek pracodawcy w zakresie prowadzenia dokumentacji dotyczącej wynagrodzenia za pracę w stopniu uniemożliwiającym pracownikowi kontrolę prawidłowości dokonywanej wypłaty, podczas gdy z treści zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że tylko w początkowym okresie nie były prowadzone listy obecności, natomiast później ewidencja czasu pracy była prowadzona, a fakt iż nie zawierała godzin nadliczbowych nie oznacza, że była prowadzona w sposób nierzetelny.

Wskazując na powyższe, skarżący na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w części, tj. w pkt II, IV i V oraz o przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia. Ponadto wniósł o:

- przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. w zw. z art. 519¹ § 1 k.p.c. wobec uznania, iż powyższa skarga jest oczywiście uzasadniona,
- zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Skarżący podniósł, że w jego ocenie zaskarżone orzeczenie Sądu drugiej instancji jest jaskrawo nieprawidłowe. Sąd drugiej instancji w wydanym wyroku w sposób niezrozumiały dla pozwanego przyjął argumentację powoda, podczas gdy z przedłożonego przez pozwanego w toku procesu materiału dowodowego można było wysnuć zupełnie inne wnioski.

Sąd drugiej instancji uznał roszczenie powoda w 50%. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie daje jednak zdaniem skarżącego podstaw do uznania, iż roszczenie powoda było słuszne w połowie. Co więcej, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do uznania, iż roszczenie powoda było uzasadnione w jakiegokolwiek wysokości, bowiem roszczenie to jest całkowicie bezzasadne. Sąd w sposób rażący dopuścił się zatem naruszenia art. 233 k.p.c. przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów oraz art. 322 k.p.c. przez jego błędne zastosowanie.

Zastosowanie przepisu art. 322 k.p.c. (na którym Sąd drugiej instancji oparł swoje orzeczenie) może mieć miejsce wyłącznie w sytuacji, gdy roszczenie jest niewątpliwe co do zasady, natomiast wątpliwe co do wysokości. Pozwany nie

zgadza się z twierdzeniem, aby powyższe przesłanki zostały spełnione. Zarówno podstawa jak i wysokość roszczenia budzą wątpliwości i nie zostały przez powoda poparte wiarygodnymi dowodami. Co więcej, zeznania powoda były niespójne. Jego zachowanie podważa wiarygodność oświadczeń powoda.

Zdaniem skarżącego w stanie faktycznym przedmiotowej sprawy brak jest zatem podstaw do uznania, iż zebrany materiał dowodowy w sposób pewny stanowił o przepracowaniu przez powoda określonej liczby nadgodzin oraz niewypłaceniu za nie wynagrodzenia powodowi. Co więcej, pozwany przedstawił dowody wskazujące na zupełnie odmienny stan rzeczy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga nie kwalifikowała się do przyjęcia celem merytorycznego rozpoznania.

Skargi kasacyjnej nie można uznać za „oczywiście uzasadnioną”, bowiem zaskarżone nią orzeczenie Sądu drugiej instancji nie jest dotknięte brakami widocznymi „na pierwszy rzut oka”, bez potrzeby dokonywania głębszej analizy prawnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437; z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004 nr 3, poz. 49 i z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107), a tylko taka przesłanka - w myśl art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. - warunkuje przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Skarżący upatruje oczywistej zasadności skargi wyłącznie w dokonaniu przez Sąd nieprawidłowej – jego zdaniem – oceny materiału dowodowego. Tymczasem Sąd Najwyższy nie jest uprawniony do badania prawidłowości zarówno ustaleń faktycznych, jak i oceny dowodów, dokonanych przez sąd drugiej instancji. Sąd Najwyższy jako „sąd prawa”, rozpoznając nadzwyczajny środek odwoławczy w postaci skargi kasacyjnej, jest związany ustalonym stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Związanie to wyklucza nie tylko przeprowadzenie w jakimkolwiek zakresie dowodów, lecz także badanie, czy sąd drugiej instancji nie przekroczył granic swobodnej ich oceny. Ustrojową funkcją Sądu Najwyższego jest sprawowanie nadzoru judykacyjnego, w tym zapewnianie jednolitości orzecznictwa

sądów powszechnych. Z tego punktu widzenia każdy zarzut skargi kasacyjnej, który ma na celu polemikę z ustaleniami faktycznymi sądu drugiej instancji, chociażby pod pozorem błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania określonych przepisów prawa materialnego, z uwagi na jego sprzeczność z art. 398³ § 3 k.p.c. jest *a limine* niedopuszczalny (postanowienia Sądu Najwyższego: z 12 czerwca 2006 r., IV CSK 100/06, niepublikowane; z 10 sierpnia 2006 r., V CSK 211/06, LEX nr 1102310).

Mając powyższe na względzie, należało orzec jak w sentencji.